

ZARZĄDZENIE MINISTRA ENERGETYKI

z dnia 7 stycznia 1957 r.

w sprawie rozszerzenia uprawnień przedsiębiorstw przemysłowych resortu energetyki.

Na podstawie § 6 uchwały nr 704 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1956 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień państwowych przedsiębiorstw przemysłowych (Monitor Polski Nr 94, poz. 1047) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozumieniu niniejszego zarządzenia przedsiębiorstwami przemysłowymi resortu energetyki są: elektrownie wydzielone i zespoły elektrowni, zakłady sieci elektrycznych, zakłady zbytu energii elektrycznej, zakłady remontowe, przed-

siębiorstwa podległe Centralnemu Zarządowi Produkcji Części Zapasowych (CZPCZ), Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej Energetyki, podległe Zarządowi Przedsiębiorstw Budowy Sieci (ZPBS) oraz przedsiębiorstwa w budowie prowadzące eksploatację

§ 2. W zakresie planowania i produkcji uprawnia się przedsiębiorstwa przemysłowe do:

- 1) ustalania i zatwierdzania szczegółowych planów techniczno-przemysłowo-finansowych we wszystkich wskaźnikach techniczno-ekonomicznych, opracowanych na podstawie rocznych wskaźników zadań planowych, ustalonych dla przedsiębiorstwa przez jednostkę nadrzędną na podstawie opinii przedsiębiorstwa; wykaz wskaźników rocznych zadań planowych, ustalanych przez jednostki nadrzędne, stanowi załącznik do zarządzenia; podstawą do oceny rocznych wyników pracy przedsiębiorstw przemysłowych są planowane wskaźniki podane w załączniku do zarządzenia, ustalone przez jednostki nadrzędne, również i wówczas, gdy zawarte w nich zadania planowe zostały podwyższone w szczegółowych planach zatwierdzonych przez przedsiębiorstwo;
- 2) zatwierdzania planów operatywnych (kwartalno-miesięcznych), przy czym:
 - a) przedsiębiorstwa przemysłowe energetyczne (elektrownie, zakłady sieci elektrycznej, zakłady zbytu energii elektrycznej) opracowują plany kwartalno-miesięczne na podstawie zatwierdzonego planu rocznego i wytycznych jednostki nadrzędnej;
 - b) pozostałe przedsiębiorstwa przemysłowe (zakłady remontowe oraz przedsiębiorstwa podległe CZPCZ i ZPBS) powinny ponadto uwzględnić posiadany portfel zamówień; uruchomienie produkcji może nastąpić na podstawie uzyskanego zamówienia;
 - c) zlecenie dodatkowych zadań w ciągu roku przez jednostkę nadrzędną może nastąpić tylko za zgodą przedsiębiorstwa;
 - d) operatywne plany przedsiębiorstw przemysłowych powinny zabezpieczyć wykonanie planu rocznego we wszystkich jego elementach;
- 3) niewykonania:
 - a) przez przedsiębiorstwa przemysłowe, o których mowa w pkt 2 lit. b), planu danego asortymentu, zatwierdzonego przez jednostkę nadrzędną, w razie braku pokrycia zamówieniami, które są zabezpieczone przydziałami materiałów centralnie rozdzielanymi;
 - b) asortymentów z planu rocznego przez przedsiębiorstwa przemysłowe, o których mowa w pkt 2 lit. b), w braku możliwości ich wykonania za zgodą jednostki nadrzędnej i w porozumieniu z odbiorcą, z tym że w każdym przypadku obowiązuje przedsiębiorstwa przemysłowe, o których mowa w pkt 2 lit. b), wykonanie planu produkcji towarowej według cen zbytu;
- 4) przyjmowania od przedsiębiorstw uspołecznionych, instytucji państwowych, rzemiosła oraz osób prywatnych zamówień na dostawę nie objętych planem wyrobów z materiałów własnych lub zleciodawcy, albo z odpadów produkcyjnych, bądź świadczenia usług, jeżeli ich wykonanie jest możliwe bez uszczerbku dla realizacji planu;
- 5) uruchamiania produkcji ubocznej artykułów rynkowych bez konieczności wydzielania odrębnych komórek organizacyjnych oraz ustalania cen i organizacji zbytu produkcji ubocznej, przy czym całkowity zysk z produkcji ubocznej przedsiębiorstwo przemysłowe przeznaczają na fundusz zakładowy;

produkcji ubocznej nie obejmuje się wskaźnikami planu rocznego i nie zalicza się do jego wykonania; pojęcie produkcji ubocznej szczegółowo określi zarządzenie Ministra Energetyki;

- 6) zatwierdzania oraz dokonywania przez przedsiębiorstwa przemysłowe, o których mowa w pkt 2 lit. b), zmian konstrukcji i technologii wyrobów, w szczególności dla uzyskania poprawy jakości i ekonomiczności wyrobów.

§ 3. W zakresie inwestycji i kapitalnych remontów uprawnia się przedsiębiorstwa przemysłowe do:

- 1) opracowywania rocznych planów inwestycji limitowych na podstawie planowanych środków finansowych, a dla inwestycji określonych przez jednostkę nadrzędną jako szczególnie ważnej — również według wytycznych jednostki nadrzędnej;

w szczególności plan oddania wspomnianych inwestycji do użytku powinien być na wniosek przedsiębiorstwa zatwierdzony przez jednostkę nadrzędną;

dokonywania zmian planu rocznego i opracowywania planów operatywnych w porozumieniu z wykonawcą, przy czym dokonywanie zmian dla obiektów ważnych powinno być uzgodnione z jednostką nadrzędną;

opracowany plan, jak również dokonywane w nim zmiany, nie mogą naruszać ustalonego limitu na roboty budowlano-montażowe;

- 2) przekroczenia limitu inwestycyjnego o wartość maszyn i urządzeń, które zgodnie z planem miały być montowane w następnym roku, a których zmontowanie stało się możliwe w roku operacyjnym ze względu na przyspieszenie robót i wygospodarowanie lub uzyskanie środków inwestycyjnych na pokrycie kosztów montażu;
 - 3) zatwierdzania zakresu rzeczowo-finansowego inwestycji pozalimitowych;
 - 4) zatwierdzania planów kapitalnych remontów w ramach limitów finansowych z funduszu amortyzacyjnego, określonych przez jednostkę nadrzędną;
 - 5) pokrywania w gospodarczo uzasadnionych przypadkach z funduszu amortyzacyjnego, w ramach rocznego planu kapitalnych remontów, kosztów modernizacji maszyn i urządzeń, jak również kosztów zakupu i montażu maszyn lub urządzeń przeznaczonych do zastąpienia zużytych, jeżeli wymiana tych urządzeń i maszyn jest bardziej uzasadniona niż poddanie ich kapitalnemu remontowi;
 - 6) wykonywania drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji, modernizacji, racjonalizacji, rozszerzania produkcji artykułów masowego spożycia, zagospodarowania nieczynnych obiektów — z kredytów udzielanych przez banki finansujące działalność eksploatacyjną;
 - 7) zlecania i opłacania ze środków inwestycyjnych dokumentacji projektowo-kosztorysowej i adaptacji projektów typowych pracownikom własnym i obcym w przypadkach ekonomicznie uzasadnionych;
 - 8) zlecania własnym pracownikom sporządzania dokumentacji dla remontów kapitalnych i średnich, wykonywanych przez przedsiębiorstwo systemem gospodarczym, gdy nie ma możliwości wykonania tej dokumentacji przez przedsiębiorstwo we własnym zakresie;
 - 9) ustalania dla poszczególnych inwestycji zakresu niezbędnej dokumentacji w oparciu o przepisy (wytyczne), określające zakres dokumentacji i tryb ich opracowania i zatwierdzania;
- zatwierdzania projektów technicznych dla inwestycji oraz projektów roboczych w zakresie ustalonym wymienionymi wyżej przepisami (wytycznymi);

- 10) wykonywania inwestycji i kapitalnych remontów we własnym zakresie bądź powierzania ich wykonawstwa w ramach prac zleconych pracownikom własnym i obcym w przypadkach ekonomicznie uzasadnionych;
- 11) ponadto w zakresie robót budowlano-montażowych wykonywanych systemem gospodarczym uprawnia się przedsiębiorstwa przemysłowe do dokonywania zmian planów miesięcznych dla budów w terminie do dnia 15 miesiąca planowanego, bez naruszania globalnej kwoty planu miesięcznego przedsiębiorstwa oraz bez naruszania planu oddawania obiektów do użytku.
- Dokumenty dotyczące aktualnego stanu planu miesięcznego budów powinny być przechowywane na budowie i przedsiębiorstwach przemysłowych w sposób umożliwiający kontrolę.

§ 4. W zakresie organizacji przedsiębiorstwa, zatrudnienia, płac i spraw finansowych uprawnia się przedsiębiorstwa przemysłowe do:

- 1) ustalania szczegółowej organizacji przedsiębiorstwa;
- 2) ustalania — w ramach układu zbiorowego i obowiązujących przepisów — norm pracy, taryfikatorów płacowych i regulaminów premiowania, a w szczególności:
 - a) ustalania zaszerogowań wszystkich pracowników przedsiębiorstwa przemysłowego zgodnie z obowiązującym systemem płac i stawkami z wyjątkiem dyrektora,
 - b) zaszerogowywania pracowników przedsiębiorstwa przemysłowego w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach do grupy (stawki) uposażenia bezpośrednio wyższej niż przewidują przepisy dla danego stanowiska oraz przyznawania wybitnym specjalistom wynagrodzeń ryczałtowych do 5000 zł w ramach zatwierdzonego funduszu płac; ryczałt nie może być udzielony zastępcom dyrektora bez zgody jednostki nadrzędnej;
- 3) wykorzystania zaistniałych oszczędności na funduszu płac w następujących okresach danego roku:
 - a) w przedsiębiorstwach przemysłowych energetycznych, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a), w odniesieniu do oszczędności w sumach bezwzględnych;
 - b) w pozostałych przedsiębiorstwach przemysłowych, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b), w odniesieniu do oszczędności względnych;
- 4) zlecania w ramach posiadanego bezosobowego funduszu płac pracownikom własnym i obcym wykonania prac do-
rażnych lub okresowych;
- 5) dokonywania przerzutów z „pozostałych nakładów — pozycji: usługi obce” planu kosztów własnych na fundusz bezosobowy w każdorazowo ekonomicznie uzasadnionych przypadkach za zgodą lub z upoważnienia jednostki nad-
rzędnej;
- 6) ustalania norm pracy w okresie uruchamiania nowego asortymentu;
- 7) dysponowania częścią zysków przeznaczoną dla przedsię-
biorstwa przemysłowego;
- 8) wypłacania w uzasadnionych przypadkach pracownikom przedsiębiorstwa zaliczki na poczet wynagrodzenia do wysokości 10-dniowego zarobku, podlegającej potrąceniu przy wypłacie ostatecznie obliczonych zarobków za dany miesiąc;
- 9) tworzenia w ramach planu kosztów administracyjno-gospo-
darczych funduszu dyspozycyjnego i rozporządzania nim zgodnie z zasadami ustalonymi zarządzeniem Ministra Energetyki wydanym w porozumieniu z Ministrem Fi-
nansów;
- 10) spisywania na podstawie protokołów komisji inwentary-
zacyjnych nie zawinionych ubytków materiałowo-towa-

rowych o charakterze ubytków nadzwyczajnych i wyni-
kających z przyczyn losowych oraz umarzania należności z tytułu ubytków;

- 11) spisywania na straty:
 - a) nie zawinionych niedoborów materiałowych, produkcji w toku oraz wyrobów gotowych,
 - b) wartości zdeprecjonowanych materiałów w przypadkach nie zawinionych przez pracowników,
 - c) należności nieściągalnych.

§ 5. W nie wymienionym w §§ 2 — 4 zakresie uprawnia się przedsiębiorstwo przemysłowe do:

- 1) sprzedawania przedsiębiorstwom państwowym zbędnych materiałów i przedmiotów nietrwałych, jeżeli właściwa jednostka organizacyjna zbytu nie nabyła ich bądź nie wskazała nabywcy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie;
- 2) w przypadku niemożności sprzedaży przedsiębiorstwom państwowym (pkt 1) przedsiębiorstwo może sprzedać zbędne materiały i przedmioty nietrwałe spółdzielniom, rzemieślnikom i osobom prywatnym, decyzja co do sprzedaży i ceny powinna być ustalona komisyjnie;
- 3) sprzedawania przedsiębiorstwom państwowym, spółdzielniom, rzemieślnikom i osobom prywatnym zbędnych maszyn i urządzeń, jeśli właściwa jednostka nadrzędna w okresie 2 miesięcy nie dała innej dyspozycji; sprzedaż powinna być poprzedzona opinią komisji co do celowości sprzedaży i ceny;
- 4) sprzedawania i nieodpłatnego przekazywania instytucjom państwowym wzorców i próbek wyrobów oraz półfabrykatów wytwarzanych przez przedsiębiorstwo;
- 5) nieodpłatnego przekazywania organizacjom społecznym i związkowym drobnych przedmiotów wyposażenia przedsię-
biorstwa oraz świadczenia drobnych usług w porozu-
mieniu z czynnikiem społecznym;
- 6) zatwierdzania cen na wyroby i usługi, po uprzednim uzgodnieniu ceny z odbiorcą, w zakresie cen nie zastrze-
żonych do decyzji jednostki nadrzędnej lub innych orga-
nów do tego upoważnionych;
- 7) zbywania wyrobów przedsiębiorstwa na podstawie upo-
ważnienia właściwej jednostki nadrzędnej bez udziału organizacji zbytu;
- 8) zawierania umów ze spółdzielniami i z rzemieślnikami na wykonanie prac na warunkach dogodnych dla przedsię-
biorstwa;
- 9) dokonywania zakupów w spółdzielniach, w jednostkach gospodarki nie uspołecznionej i u osób prywatnych w przypadkach ekonomicznie uzasadnionych;
- 10) wypłacania osobom prywatnym z tytułu dostaw i usług jednorazowo kwot w gotówce do wysokości 3.000 zł.

§ 6. Przedsiębiorstwo przemysłowe może odmówić prze-
syłania sprawozdań statystycznych, jeśli nie są one zatwier-
dzone przez Główny Urząd Statystyczny.

§ 7. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Energetyki z dnia 10 lutego 1954 r. w sprawie zawierania umów o świadczenie usług oraz udzielania zaliczek i zwalniania od obowiązku zabezpieczenia wykonania tych umów (Monitor Polski Nr A-28, poz. 433);
- 2) okólnik nr 24 Ministra Energetyki z dnia 30 listopada 1954 r. w sprawie udzielania zamówień jednostkom gospo-
darki nie uspołecznionej;
- 3) zarządzenie nr 139 Ministra Energetyki z dnia 11 sierpnia 1955 r. w sprawie trybu i zasad udzielania spółdzielniom pracy zamówień na niektóre roboty i usługi.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1957 r.

Kierownik Ministerstwa Energetyki: E. Zadrzyński

Załącznik do zarządzenia Ministra Energetyki z dnia 7 stycznia 1957 r. (poz. 12).

WYKAZ WSKAŹNIKÓW ZADAŃ PLANOWYCH, WCHODZĄCYCH W SKŁAD USTALANYCH WSKAŹNIKÓW PRZEZ JEDNOSTKĘ NADRZĘDNĄ

- 1) Dla elektrowni wydzielonych, zespołu elektrowni oraz elektrowni w budowie, prowadzących działalność eksploatacyjną:
 - 1) ilość rocznej produkcji energii elektrycznej brutto i energii cieplnej (rozbicia na kwartały dokonuje jednostka nadrzędna);
 - 2) jednostkowe zużycie paliwa umownego na 1 kWh energii elektrycznej brutto;
 - 3) wskaźnik zużycia energii elektrycznej na potrzeby własne;
 - 4) średnia moc dyspozycyjna;
 - 5) ceny zbytu energii elektrycznej i cieplnej z podziałem na składniki wynikające z kosztu zmiennego i stałego;
 - 6) limit na fundusz płac ogółem (w tym fundusz bezosobowy);
 - 7) wysokość dotacji budżetowej na inwestycje limitowe;
 - 8) limit finansowy na kapitalne remonty;
 - 9) zysk (względnie strata);
 - 10) wysokość wpłaty zysku do budżetu (względnie wysokość dotacji na pokrycie straty) — według obowiązujących zasad rozliczeń na rok 1957;
 - 11) suma normatywów środków obrotowych i pasywów stałych — według wytycznych na rok 1957; ponadto — dobowe plany obciążenia.
- 2) Dla zakładów sieci elektrycznych:
 - 1) ilość produkcji energii elektrycznej netto w elektrowniach nie wydzielonych (rozbicia na kwartały dokonuje jednostka nadrzędna);
 - 2) jednostkowe zużycie paliwa umownego na wytworzenie 1 kWh produkcji netto;
 - 3) ceny zbytu energii elektrycznej i cieplnej z podziałem na składniki wynikające z kosztu zmiennego i stałego;
 - 4) koszty przesyłu i rozdziału ogółem;
 - 5) limit na fundusz płac ogółem (w tym bezosobowy fundusz płac);
 - 6) wysokość dotacji budżetowej na inwestycje limitowe, w tym limit na inwestycje produkcyjne;
 - 7) limit finansowy na kapitalne remonty;
 - 8) zysk (względnie strata);
 - 9) wysokość wpłaty zysku do budżetu (względnie wysokość dotacji na pokrycie straty) — według wytycznych na rok 1957;
- 3) Dla zakładów zbytu energii elektrycznej:
 - 1) bilans energii elektrycznej w podziale na kwartały z rozbiciem na zakup energii z poszczególnych źródeł zakupu ilościowo;
 - 2) koszty ogółem (w tym limit na fundusz płac ogółem z wydzieleniem sumy na bezosobowy fundusz płac); koszty ogółem — w rozbiciu na koszty energii zakupionej od dostawców własnego zarządu, od obcych, koszty przesyłu i rozdziału oraz koszty sprzedaży;
 - 3) wysokość dotacji budżetowej na inwestycje limitowe, w tym limit na inwestycje produkcyjne;
 - 4) limit finansowy na kapitalne remonty;
 - 5) zysk (względnie strata);
 - 6) wysokość wpłat zysku do budżetu (względnie wysokość dotacji na pokrycie straty) — według wytycznych na rok 1957;
 - 7) suma normatywów środków obrotowych i pasywów stałych — według wytycznych na rok 1957.
- 4) Dla zakładów przemysłowych, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b) zarządzenia (zakładów remontowych, przedsiębiorstw podległych CZPCZ i ZPBS):
 - 1) wartość produkcji towarowej w cenach zbytu, w tym wartość produkcji przeznaczanej na rynek;
 - 2) ilość produkcji najważniejszych asortymentów, zabezpieczona przydziałami materiałów centralnie rozdzielanych;
 - 3) suma funduszu płac ogółem (w tym suma na bezosobowy fundusz płac);
 - 4) zysk (względnie strata);
 - 5) wysokość wpłaty zysku do budżetu (względnie wysokość dotacji na pokrycie straty) — według wytycznych na rok 1957;
 - 6) wysokość dotacji budżetowej na inwestycje limitowe;
 - 7) limit finansowy na kapitalne remonty;
 - 8) suma normatywów środków obrotowych i pasywów stałych — według wytycznych na rok 1957.
- 10) suma normatywów środków obrotowych i pasywów stałych — według wytycznych na rok 1957.